

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

65. Quinta: Aliqui per liberum arbitrium ad gratiam baptismi venire possunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

Molin. q. 14. *conatur.* Et Molinæ: Incredibile videtur, quod ligatur. 13. *disp.* num. infinita Dei clementia clausisse eum viscerum misericordie suae, ut constitueret, quicquid talis peccator ex suis naturalibus facere attentaret, nunquam se opem laturum, ut a peccatis reijgeret.

Ibidem. Quæ profectò Massiliensium dictis à Concilio damnatis, longè ac diversis ex causis jam supra tactis deteriora sunt. Nam consequenter, in eodem loco nudis viribus naturalibus triboit, agredi velle opus aliquod ex his quæ ad iustificationem spectant; desiderare ut filij Dei fiant; facere aliquid ut fidem amplectantur, vel ut a peccatis doceant; conatur aliquos edere; conari Evangelicæ doctrinæ assentiri, & similia.

Ibid. disp. 11. Quibus addit excellentiora Lessius: *Flavijus* assistinere, quo excellentius vix Christi gratia tribuit; secundum dictamen rationis velle vivere, prædicationem Evangelicam perpendere, ut possint ad fidem & iustitiam pervenire; concipere ingens desiderium salutis beatitudinis, & petere à Deo ad illud perducere. Denique propositum recte vivendi, sequendi dictamen rationis, emendanda vita, nemini faciendi quod tibi volis fieri, placendi Deo, & similes actus, absque ullo auxilio supernaturali conceptos. De cuiusmodi actibus &c. cur non possint dici dispositiones remota ad auxilium gratiæ? Quam ista & huiusmodi ex diametro S. Prosperi & Augustini doctrinæ repugnent. Recetiores isti nullo pacto vident, quia ab eorum principiis diiunctissimi sunt. Quod quia non est hic iterum demonstrandi locus videat Lector ea quæ lib. 3. & 4. toto de Statu naturæ lapsæ diximus.

Num. 4. Nec verò sese præclarè tutatos putent, quod dicant huiusmodi opera non fieri sicut oportet, prout ex eodem Concilio Massiliensibus hoc fieri voluisse, perspicuum est. Non enim satis attendunt isti Doctores, quid sit opus aliquod bonum fieri sicut oportet. Exponunt hoc ipsi quidem diversis ac miris modis, qui nunquam antiquis gratiæ defensoribus vel in mentem inciderunt, prout cuiusque sententiæ magis expedierit: sed si Augmentem assecuti essent, ex cuius doctrinæ verba ista sumpta sunt, jam intelligerent, opus fieri sicut oportet non aliud esse, quam rectè, sincerè, ex animo, non carnali intentione fieri. Quod qui accuratius asserunt, & plenius sibi perfunctum velint, legat ea quæ diversis locis diximus. Ista verò ratione posse naturæ nudæ viribus opera ista bona fieri, sententia inter ipsos explorata est.

Apud Less. in app. ad 6. 10. n. 34. lib. 6. c. 12.

Vid. lib. 1. de statu natur. nat. cap. 11. & lib. 3. de grat. Christi. Sicut. c. 12. & 12.

Conc. Arac. sic. can. 6.

NOTA LXIV.

Quarta: Humilitati & obedientiæ humanae subiungitur gratia adiutorium.

Quarta est, quod humilitati, aut obedientiæ humane subiungerent gratia adiutorium, nec ut obedientes & humiles simus, ipsius gratia, donum esse consentirent. Sentiebant enim gratia Christianæ adiutorium quo Deus operatur in nobis velle & perficere, non dari nisi postquam humiliatio nos sub auctoritate primæ veritatis revelantis, obedi- villemus fidei, credendo per humane voluntatis vires huc illic cum adiutorio Adæ sese flectentis, propositæ veritati. Nam hoc est illud decaptatum initium fidei, quod non nisi nos humiliando sub potenti manu Dei, & obediendo prædicationi, obtineri poterat. Hoc item quod adiungitur, quod nollent huiusmodi obedientiam

A esse bonum GRATIA DEI. Non enim gratia Adami, live sufficiens, live congrua, live sine qua non, sed sola medicinalis Christi Salvatoris gratia donat, velle, & obedire, & credere revelanti Deo. Quicquid aliter cum quocumque gratiæ adiutorio sit humilitas & obedientia humana est, & liberi arbitrij factus.

Recentiores multò longius recesserunt. Nam præter quàm quòd similiter sentiant non esse ipsius gratiæ Christianæ (de qua semper sermo est) donum ut obedientes fidei atque humiles simus, sed hoc fieri cum solo adiutorio sine quo non flexibilitate, seu ut Celestinus Papa loquitur, possibilitate voluntatis naturalis, ne quidem subiungunt isti obedientiæ gratiæ verè adiutorium, sed sicut obedientiam fidei, ita obedientiam quoque omnium mandatorum fieri posse naturalibus ipsdem viribus tradunt, Deo subditum illam obedientiam per verè Christi medici gratiam non inspirante, vel donante.

NOTA LXV.

Quinta: Aliqui per liberum arbitrium ad gratiam baptismi venire possunt.

Quinta est, quod Massilienses, aliquos per liberum arbitrium ad gratiam baptismi posse venire contempserunt. Nempe quia sentiebant, postea solâ primi hominis gratiæ sine qua non, solum liberum arbitrium sufficere non minus nunc, quàm in Adamo sufficere, ut ad baptismi gratiam volendo accedamus. Nam ut ad Adamum illud potuisse Concilium nobis indicaret, statim adiecit, quod is qui hoc statuit. Non omnium liberum arbitrium per peccatum primi hominis esset infirmatum: quasi diceret, rectè hoc assereretur si liberum arbitrium per peccatum primi hominis non esset infirmatum, sed in suo naturali vigore & possibilitate persisteret. Quam ob causam etiam inferius dicit: Per peccatum primi hominis ita inclinatum & attenuatum fuisse liberum arbitrium, ut nullus postea aut diligere Deum sicut oportet (id est, non carnaliter) aut credere in Deum, aut operari propter Deum quòd bonum esse possit. Aperitissime per illud (postea significans, antea id primos homines per liberum arbitrium potuisse: quia quando nullâ interiori concupiscentiali servitute premebatur, nullâ rixâ turbabatur, cum solo auxilio istius status proprio, sine quo nihil poterat, liberum arbitrium sese ipsum naturalibus viribus suis ad credendum, volendum, diligendumque se debet. Attenuatum verò & infirmatum nihil istorum postea potuit, sed medicinâ gratiæ potentiore ipsius imbecillitati opitulante, velle, credere, diligere voluntati fractâ primæ veritatis libertate claudicantè largiendum fuit.

Recentiores nostri longè animosius & periculosis in hac re progressi sunt. Non enim solum ad baptismi gratiam per liberum arbitrium, sed ad iustitiam, ad mandatorum omnium observationem, ad perfectionis apicem; ad ipsum cælum per liberum arbitrium se venire posse contendunt. Nam in omnibus istis sublimibus & heroicis operibus, nihil omnino ulterius postulant, quàm illam solam gratiam, cum qua primus homo ante peccatum per liberum arbitrium

illa omnia poterat præstare, si vellet; & Angeli reipsâ volendo præstiterunt, gratiâ non donante ut vellent. Absurdissimum enim putant, quod præter posse credere, & perseverare, si velis, Deus per gratiam potentiorum etiam ipsum credere, & velle, & venire ad gratiam baptismi, & perseverare largiatur. Tam densæ tenebræ sunt, in quas ista cælestis sanctissimi profundissimi que Doctoris doctrina versa atque abstrusa est.

^A Plures hujusmodi propositiones afferri possent, tum aliunde, tum ex Concilio Araulicano, quas non solum recentiores cum Presbyteris Malliensibus amplexi videntur, sed plerumque deterrius aliquid eis addidisse. Verum ex ijs quas hîc declaravimus, ceteræ penè similes, & in iisdem principijs fundatæ sine difficultate intelligi possunt. Nunc tempus est, ut aliquid etiam de prædestinatione dicamus, quam utriusque machinati sunt.

CAPVT QVARTVM.

Quid prædestinationi apud utrosque commune;
quid proprium.

NOTA LXVI.

Vnum Dei propositum in duo dividunt, in conditionatum & absolutum. Hoc postremum concipitur post prævisionem fidei & meritum.

GRatia & prædestinatio pari ferè passu se invicem consequi solent. Ex quo fit, ut quisquis in asserenda gratiâ hallucinetur, vix rectum iter tenere in prædestinatione possit. Itaque quia gratia Malliensium atque recentiorum istorum, de quibus hæcenus; est prorsus eadem vel simillima; in prædestinationis etiam explicatione consentiunt. Quod paucis ad complementum hujus operis studioso talium rerum Lectori declarandum est.

Et primùm quidem unicum istud decretum Dei, quo homines ex massa perditionis ad æternam beatitudinem per gratiam seu per gratuita merita efficaciter, juxta sancti Doctoris mentem, prædestinantur, Mallienses duritie talis propositi prædestinantis territi in duo partiti sunt: quorum unum esset generale respectu universorum hominum, quos Deus pariter salvos fieri vellet; alterum speciale respectu certorum quibus beatitudinem actu dandam efficaciter decerneret. Illud conditionatum esse statuebant, si & homines vellent, & per ipsos non staret; hoc absolutum. Illud ante omnium operum etiam fidei præscientiam, à Deo, dum solâ misericordiâ lapsus genus humanum reparare vellet, conceptum esse: hoc ex præscientia fidei & meritum. De primo illo generali & conditionato proposito, quod non habet rationem prædestinationis, sed præambuli cujusdam generalis ad redemptorem humanogenesi mittendum, & sufficientem, ut aiunt, gratiam assequendæ beatitudini præparandam, jam supra satis diximus, & summam utriusque convenientiam demonstravimus. Nunc de absoluto aliquid adijciendum est.

Mallienses igitur omnes apertè decernebant, propositum absolutum largiendi cupiam beatitudinè, quod propriè ipsis prædestinatio est, & electio sapius vocatur, nõ nisi ex prævisione, & post prævisionem fidei & meritum, & perseverantiæ in utrisque concipi. Exfertis verbis hæc eorum sententiam Prosper expressit: *Qui autem*

Prosper. Epist. ad August.

^A *credituri sint, quive in ea fide, qua deinceps per Dei gratiam sit iuvanda, mansuri, præfuisse ante mundi constitutionem Deum; & eos prædestinasse in regnum suum, quos gratis vocatos, dignos futuros electione, & de hac vita bono sine excessibus esse præviderit: Sententia ista Malliensium clara & certa est, de qua qui plura velit, legat ea quæ libro octavo de hæresi Pelagiana diximus.*

Lib. 8. c. 28

Consentiunt ad amissim recentiores. Horrent enim velut mortem, quod Deus proposito suo efficaci perducendi quempiam ad regnum suum, præscientiam fidei ipsius, & operum, & perseverantiæ anteverteret. Itaque ex professo vitam Malliensium doctrinam tradunt, & mordicus tenent. *Deus non stansit*, inquit Lessius, *absoluto decreto ante prævisionem operum aut finalis status, deus, qui sint salvandi, aut damnandi.* Et in illa sectione crebrò repetit, in potestate hominis esse, ut sua prædestinatio compleatur, hoc est, ut Deus eum ad vitam æternam efficaciter eligat: nempe quia, ut explicat, efficere potest sua liberâ voluntate, ut Deus prævideat conditionem, quæ ex parte hominis requiritur, fidem scilicet, & opera bona, & perseverantiam. Idem Molina, idem Vasquez, idem Valentia ut certum tradunt.

Ess. de prævio decreto ante prævisionem operum aut finalis status, deus, qui sint salvandi, aut damnandi. num. 73.

NOTA LXVII.

Illæ fides & merita cum adiutorio gratiæ comparanda sunt.

NEc tamen Mallienses ita crudè istud intelligebant, quasi vel fides, vel opera, vel in utrisque perseverantia, tanquam puris naturæ viribus à se proferenda præscirentur à Deo; vel propter merita & perseverantiam purè humana, tanquam sine ullo gratiæ adiutorio comparata, eligerentur ad regnum Dei: sed sensus eorum erat, quod propter fidem & merita cum adiutorio gratiæ comparata ad æternam vitam eligerentur. Nam ideo expresse dicit eos tenuisse Prosper, quod qui in ea fide, qua deinceps per Dei gratiam sit iuvanda, mansuri sint, præfuisse ante mundi constitutionem Deum, & omnes eos prædestinasse, quos bono sine excessibus esse præviderit. Nam bono sine, nihil aliud est, quàm in bonis operibus per Spiritus sancti gratiam proferendis. Quod idem Prosper declarat evidentiùs, quando eos sentire tradit, quod ob hoc Deus alios vasa In Epist. ad honoris August.

In Epist. ad honoris August.